

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.922/2023/12.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. november 30.
Az ügy tárgya: lopás vétsége
Terhelt: ...
Elsőfok: Debreceni Járásbíróság, 87.Bpk.463/2023/2., büntetővégzés, tárgyalás mellőzésével, 2023. április 3. (jogerő: 2023. április 28.)
Az indítvány előterjesztője: Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Debreceni Járásbíróság 87.Bpk.463/2023/2. számú büntetővégzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. 1. A Debreceni Járásbíróság a 2023. április 3-án meghozott 87.Bpk.463/2023/2. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont] miatt 1 év 6 hónap, fogházban végrehajtani rendelt, de végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki, azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A próbaidő tartamára elrendelte a terhelt pártfogó felügyeletét.

[2] A büntetővégzés – tárgyalás tartására irányuló indítvány hiányában – 2023. április 28-án jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség B.526/2023/2. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati okra való hivatkozással, a terhelt terhére.

[4] Indokai szerint a Hajdúböszörményi Járásbíróság a 2022. február 1-jén meghozott, és a terhelt tekintetében 2022. március 18-án jogerőre emelkedett 2.Bpk.5/202/2. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben lopás büntette miatt 10 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki. Azaz, a terhelt a felülvizsgálati indítvánnyal támadott büntetővégzéssel elbírált, 2023. január 2-án megvalósított bűncselekményt e korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének hatálya alatt követte el, így a Debreceni Járásbíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontjában írt kizáró ok ellenére függesztette fel újra próbaidőre vele szemben a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását.

[5] E törvénysértés kiküszöbölésére – végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására – azonban a felülvizsgálati eljárás keretében nem látott lehetőséget, ugyanis – egyfelől – a büntetővégzés a Be. 741. § (4) bekezdésében foglaltak folytán nem tartalmazza a büntetéskiszabási tényezőket, másrészt a Be. 741. § (2) bekezdés a) pont I. fordulatában írt rendelkezések kizárják a végrehajtandó szabadságvesztés büntetővégzés keretében történő kiszabásának lehetőségét.

[6] Kifejtett érvei alapján indítványozta, hogy a Kúria a jogerős büntetővégzést helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra.

[7] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1003/2023/4. számú átiratában a főügyészség felülvizsgálati indítványát fenntartotta, amelyre tekintettel maga is a büntetővégzés hatályon kívül helyezése és a Debreceni Járásbíróság új eljárásra utasítása iránt tett indítványt.

[8] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[9] 1. A Be. 660. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítványt főszabályként tanácsulésen bírálja el. E főszabály alóli kivételként a Kúria nyilvános ülésen határoz a felülvizsgálati indítvánnyról, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont].

[10] E figyelmeztetés után az érintettek nem indítványozták nyilvános ülés kitűzését, ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen bírálta el.

[11] 2. Az iratokból kitűnően a Debreceni Járásbíróság 2023. május 4-én közölte az ügyészséggel a jogerős ügydöntő határozatot, amelyhez képest a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség 2023. július 17-én, azaz a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül, ekként joghatályosan nyújtotta be a felülvizsgálati indítványt.

[12] 3. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[13] A Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását.

[14] A szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el [Btk. 86. § (1) bekezdés c) pont].

[15] Az ügyiratokból és a Kúria által a BIIR rendszeren keresztül beszerzett határozatkiadmányból kitűnően a Hajdúböszörményi Járásbíróság a 2022. február 1-jén meghozott, és a terhelt tekintetében 2022. március 18-án jogerőre emelkedett 2.Bpk.5/2022/2. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt 10 hónap, börtönben végrehajtani rendelt, de végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki.

[16] Következésképpen, a terhelt az alapügyben 2023. január 2-án megvalósított lopás vétségét a Hajdúböszörményi Járásbíróság 2.Bpk.5/2022/2. számú büntetővégzésével kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el, ami a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontja alapján, a Debreceni Járásbíróság felülvizsgálati indítvánnyal támadott 87.Bpk.463/2023/2. számú büntetővégzésével kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésének törvényi akadályát képezi.

[17] 4. A törvénysértő büntetés orvoslásának főszabálya a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatása és a törvénynek megfelelő határozat hozatala [Be. 662. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben azonban a törvénynek megfelelő határozat hozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja lehetővé teszi a Kúria számára a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság új eljárásra utasítását is.

[18] A Debreceni Járásbíróság a fentiek szerint törvénysértő büntetést büntetővégzéssel szabta ki a terhelttel szemben. A törvényes büntetés, végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására azonban büntetővégzésben nem is kerülhetett volna sor [Be. 740. § (2) bekezdés a) pont].

[19] A Be. 662. § (2) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy a Kúria a felülvizsgálattal támadott határozatot változtathatja meg. Ebből viszont az következik, hogy a rendkívüli jogorvoslattal támadott büntetővégzés perjogi jellege nem változik meg a Kúria döntése kapcsán; vagyis a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására vonatkozó törvényi tilalom a felülvizsgálati eljárásban is érvényesül. A törvénynek megfelelő határozat ezért csak a támadott határozat hatályon kívül helyezését követő megismételt eljárásban hozható [Bfv.I.1.342/2020/6. (BH 2021.135.)].

[20] A büntetővégzés ráadásul – összhangban a Be. 741. § (4) bekezdésében írt jogszabályi követelményekkel – nem rögzíti a bűnösségi körülményeket, amelyek hiányában a Btk.-ban meghatározott büntetési céloknak megfelelő és a büntetéskiszabási elveket szem előtt tartó büntetés kiszabása sem lehetséges. Következésképpen, a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja szerinti – a törvénynek megfelelő – határozat Kúria általi meghozatala ez okból is elháríthatatlan akadályba ütközik.

[21] 5. A kifejtett érvek mentén a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen – a járásbíróság büntetővégzését a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[22] A Kúria – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezése nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[23] A Kúria a Be. 663. § (3) bekezdése szerinti utasításként írja elő, hogy a Debreceni Járásbíróság a Be. Tizennyolcadik Része szerinti megismételt eljárásban, tárgyalás tartása alapján hozza meg ügydöntő határozatát. A megismételt eljárásban – amiként egyetlen büntetőügyben sem – nem mellőzhető a büntetéskiszabás (így a felfüggesztett

szabadságvesztés hatálya alatti elkövetés) szempontjából jelentőséggel okiratok (határozatkiadmány, illetve az előzményi ügy iratainak) beszerzése és az ügyiratokhoz csatolása. A Debreceni Járásbíróságnak a jogkövetkezmények meghatározása során a Btk. Általános Részének valamennyi rendelkezésére figyelemmel kell lennie, kiemelten szem előtt tartva a Btk. 86. § (1) bekezdésében írt, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését kizáró okokat.

[24] IV. A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. november 30.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.922/2023/12. számú végzése 2023. november 30. napján végleges.

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács elnöke